

Változások a főváros palackozott ásványvíz-térképén

Dr. Dobos Irma¹

Az utóbbi néhány évben jelentősen megváltozott a fővárosban palackozott ásványvizek száma. Északról Dél-felé haladva 4 olyan helyről adunk számot, ahol már nem, vagy még rövid ideig palackoznak karsztvizet.

A **Csillaghegyi** Strandfürdő területén eredetileg a 4 forrást fürdésre, ma már csak a korszerűen foglalt déli kutat használják. A palackozáshoz az engedélyt a Belügyminisztérium 1937-ben adta ki, de a háború után már megszűnt a forgalmazása. Jelenleg kizárólag helyi fogyasztásra, esetleg palackba töltve és **Aquastella** márkanévvel coolerekhez csatlakoztatható 19 l-es ballonokban hozzák forgalomba. A keszűvező vegyi összetételű langyos, kalcium-magnézium-hidrogén-karbonátos ásványvíz összes ásványi anyag tartalma 728 mg/l

Óbudán a Folyamőr utcában 1995-ben a 474,4 m mély karsztvizet feltárt kutat a Vízkutató és Fúró Rt. a BUSZESZ vállalat részére létesítette, amely **Óbudai Gyémánt** néven kezdte palackozni és forgalmazni. A kalcium-magnézium-hidrogén-karbonátos, nátriumban szegény, 687 mg/l ásványi anyag tartalmú, természetes, langyos (22 °C) ásványvizet a fejlesztések korlátai miatt előreláthatólag 2009 végéig palackozza a cég és Albertirsára költözik, ahol tovább folytatja a termelést azzal a céllal, hogy hasonló jellegű vizet tudnak majd palackozni, mint Óbudán. A gyémánt név megmarad, csak az Óbuda kerül le a címkéről. Az óbudai ásványvíz-telep helyén szálloda vagy fürdő létesülhet.

A **Harmatvizet** az 1916-ban alapított Székesfővárosi Ásványvízüzem kezdte palackozni a Hungária-forrásból a *Rudas fürdőben*. 1931-ben a kormány megtiltotta takarékoságból a levegőt kevésbé szennyező külföldi szén és koksiz használatát. A fürdő vezetősége félve a környezetszennyeződéstől, ezért a hazai szén helyett inkább a meleg vizű fűtést pártfogolta. Mivel a rendelkezésre álló 33-48° C hőmérsékletű forrásvíz nem volt kielégítő, ezért a 65° C víz biztosítására fűtő kutakat terveztek. Három kút létesült 1932-ben és 1935-ben az Attila II, a Juventus és a Hungária II. Ezek mindössze a forrásokhoz hasonlóan csak 37-47° C hőmérsékletű vizet adtak. Miután már 1916-tól a Hungária forrás vizét palackozták, ezért a későbbiekben a Hungária-kútból, majd a Juventusból folytatták a termelést. Az ásványvíz igen sok nátriumot (114,0 mg/l), kalciumot (177,0 mg/l), magnéziumot (71,00 mg/l), szulfátot (332,00 mg/l) tartalmaz, a korábbi vizsgálatok szerint a radioaktív vizek csoportjába sorolták. Az összes szilárd oldott alkotó 1460 mg/l volt. Az elnevezésben 2001-ben változás történt, mivel az OGYFI engedélyezte, a kút tulajdonosa pedig hozzájárult a Harmatvíz helyett a **Gellérthegyi Kristályvíz** használatához. A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa határozata viszont 2004-ben megtiltotta ezen a néven az ásványvíz további forgalmazását.

A XI. kerületben az **Örmezei keserűvíz-telepen** a terület kezelője a Vízkutató és Fúró Vállalat 1981-ben ásványvíz-feltárás céljából hévízkutat létesített. Itt 1864-től keserűvizet termeltek és 1895-től **Apenta** néven egy angol cég palackozta. Belföldi forgalmazását 1982-től megszüntették és néhány évig még exportáltak is belőle. Ettől kezdve az Apenta nevet az ásványvíz kapta meg. Az 1000 m mély termálkútból a 64° C hőmérsékletű 1853,00 mg/l ásványi anyag tartalmú ásványvizet szén-dioxiddal dúsítva kezdték forgalmazni. 1991-ben a Franken Brunnen GmbH német cég megvásárolta a palackozót és újabb hévízkutat furatott. A palackozást 2005 végén megszüntette és eladta az Apenta védjegyet a MASPEX lengyel cégnek, amely Nyárlőrincen **Apenta Optima** néven kalcium-magnézium-hidrogén-karbonátos ásványvizet palackoz. Az örmezei telepet az új tulajdonosa teljesen felszámolta.

¹ Dr. Dobos Irma, Euro- és aranydiplomás geológus, 1027 Budapest, Margit krt. 44. , T.:202-2741; e-mail: dobos.irma@upcmail.hu

